

ПРОГРАМА
для загальноосвітніх навчальних закладів

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

10—11 КЛАСИ

Рівень стандарту/Академічний рівень

(Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2016 №826)

10 клас
(35 годин)

Розподіл годин за навчальними темами	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<p>Вступ. (1 година)</p>	<p>Завдання і структура курсу. Джерела. Перший період Новітньої історії. Періодизація першої половини ХХ ст. Провідні країни світу на початку ХХ ст.: основні тенденції соціально-економічного, політичного розвитку. «Пробудження Азії».</p>	<p>Учень/учениця: — <i>показує на історичній карті</i> території провідних держав світу та їх колоніальні володіння; місця основних міжнародних конфліктів; — <i>визначає</i> основні тенденції соціально-економічного, політичного розвитку провідних країн світу; — <i>застосовує періодизацію історії</i> як інструмент для розуміння особливостей розвитку країн світу у першій половині ХХ ст.; — <i>тлумачить та застосовує поняття і терміни:</i> технічний прогрес, урбанізація, переділ світу, «пробудження Азії».</p>
<p>Тема 1. Передумови Першої світової війни. Війна та її наслідки. (5 годин)</p>	<p>Міжнародні кризи та конфлікти на початку ХХ ст. «Гонка озброєнь», посилення мілітаризму. Причини, привід до Першої світової війни. Стратегічні плани противників.</p> <p>Початок Першої світової війни. Бойові дії в 1914 р. «Диво на Марні».</p> <p>Позиційна криза. Розширення масштабів війни. Бойові дії 1915—1916 рр.</p> <p>Практичне заняття. Варіант 1. Життя на фронті і в тилу. Ставлення населення до війни. Варіант 2. Переосмислення системи загальнолюдських цінностей. Зміна статусу жінки в період війни.</p>	<p>Учень/учениця: — <i>показує на історичній карті</i> країни — учасниці військово-політичних блоків — Троїстого блоку та Антанти; основні театри воєнних дій та основні битви 1914—1918 рр.; — <i>характеризує</i> міжнародні кризи та конфлікти на початку ХХ ст.; — <i>визначає</i> стратегічні плани противників у Першій світовій війні; — <i>пояснює</i> суть процесу «гонки озброєнь», посилення мілітаризму, зміну статусу жінки в суспільстві в період війни, причини вступу у війну США, виходу Росії з війни; — <i>дає характеристику</i> діяльності визначних військових діячів того періоду: П. фон Гінденбурга, Ф. Фоша, О. Брусилова;</p>

	<p>Вступ у війну США. Вихід Росії з війни. «Битва кайзера». Поразка Німеччини та її союзників. Комп'єнське перемир'я.</p> <p>Російська революція 1917 р. Прихід до влади більшовиків. Громадянська війна. «Воєнний комунізм». Спроба експорту комуністичної революції. Розпад багатонаціональних імперій і утворення нових незалежних держав у Європі.</p>	<p>— <i>узагальнює</i> основні політичні, економічні та світоглядні наслідки Першої світової війни;</p> <p>— <i>застосовує</i> поняття і терміни: «гонка озброєнь», зброя масового знищення, милітаризм, анексія, позиційна війна, репарація, контрибуція, геноцид, світова революція, Комінтерн.</p>
<p>Тема 2. Повоєнне облаштування світу. Версальсько-Вашингтонська система договорів. (2 години)</p>	<p>«14 пунктів» В. Вільсона. Паризька мирна конференція. Версальський договір. Створення Ліги Націй. Мирні договори із союзниками Німеччини.</p> <p>Вашингтонська конференція. Завершення формування Версальсько-Вашингтонської системи, її переваги та недоліки.</p> <p>Основні питання міжнародних відносин. Спроба перегляду повоєнних договорів у 1920-ті рр. і створення системи колективної безпеки. Пакт Бріана—Келлога. Джерела нестабільності.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>— <i>показує на історичній карті</i> умови мирних договорів із Німеччиною та її союзниками;</p> <p>— <i>аналізує</i> підсумки роботи Паризької та Вашингтонської конференцій;</p> <p>— <i>характеризує</i> переваги та недоліки Версальсько-Вашингтонської системи, плани Дауеса та Юнга, пакт Бріана—Келлога;</p> <p>— <i>тлумачить та застосовує</i> поняття і терміни: Ліга Націй, Версальсько-Вашингтонська система, пакт, «санітарний кордон», система колективної безпеки.</p>
<p>Урок узагальнення і тематичного оцінювання. (1 година)</p>		
<p>Тема 3. Провідні держави світу в 1920—1930-х рр. (8 годин)</p>	<p>Зміна статусу провідних країн світу після Першої світової війни. Період економічної стабільності. Причини, прояви та наслідки світової економічної кризи 1929—1933 рр. (Великої депресії). Пошуки шляхів подолання кризових явищ в економіці й суспільному житті. Початки державного регулювання соціально-економічних процесів.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>— <i>показує на історичній карті</i> провідні країни світу; основні події Громадянської війни в Іспанії;</p> <p>— <i>вказує</i> зміну статусу провідних країн світу після Першої світової війни;</p> <p>— <i>описує</i> ключові події історії США, Великої Британії, Франції, Німеччини, Італії, Іспанії;</p> <p>— <i>характеризує</i> добу «проспериті» в США та шляхи</p>

	<p>Консерватизм, лібералізм. Робітничий, соціалістичний і комуністичний рухи. Фашизм.</p> <p>Доба «проспериті» (процвітання) у США. Прояви Великої депресії. «Новий курс» Ф. Д. Рузвельта та його основні підсумки.</p> <p>Реформи Д. Ллойд Джорджа. Ірландське питання. Велика Британія у роки стабілізації та Великої депресії. Династична криза. Спроби реформування Британської імперії. Політичний та соціально-економічний розвиток Франції у 20-х рр. ХХ ст. Уряди Народного фронту. На шляху до національної катастрофи.</p> <p>Листопадова революція та становлення Веймарської республіки в Німеччині. Світова економічна криза в Німеччині. Встановлення нацистської диктатури в Німеччині. А. Гітлер. Економічна, соціальна та ідеологічна політика гітлерівського режиму. Войовничий антисемітизм.</p> <p>Прихід до влади в Італії Б. Муссоліні. Фашизація Італії. Створення корпоративної системи. Експансіоністські претензії.</p> <p>Диктатура Прімо де Рівери. Революція 1931 р. Уряд Народного фронту. Громадянська війна Ф. Франко.</p> <p>Практичне заняття. Політичні портрети Ф. Д. Рузвельта, Ф. Франко, Б. Муссоліні, А. Гітлера (на</p>	<p>подолання проявів світової економічної кризи, процес становлення Веймарської республіки в Німеччині, встановлення фашистського режиму в Італії та нацистського режиму в Німеччині; суть династичної кризи та «ірландського питання» в Англії; діяльність урядів Народного фронту у Франції та Іспанії;</p> <p>— <i>пояснює</i> відмінності між італійським фашизмом та німецьким нацизмом;</p> <p>— <i>дає оцінку діяльності</i> керівників провідних країн світу 30-х рр. ХХ ст., їх ролі в політичному, економічному розвитку власної держави;</p> <p>— <i>тлумачить та застосовує</i> поняття і терміни:</p> <p>Листопадова революція, Веймарська республіка, «проспериті», Велика депресія, «Новий курс», Народний фронт, тоталітаризм, фашизм, корпоративна система, нацизм, антисемітизм, Британська співдружність.</p>
--	---	--

	вибір).	
Урок узагальнення і тематичного оцінювання. (1 година)		
Тема 4. СРСР. Країни Центральної та Східної Європи (5 годин)	<p>Утворення СРСР. Становлення тоталітарного режиму. Й. Сталін.</p> <p>Становлення Другої Речі Посполитої. Переворот 1926 р. Ю. Пілсудський. Національні питання. Становлення Чехословаччини. Т. Масарик. Національні питання.</p> <p>Угорська революція. Режим Горті. Румунія в міжвоєнні роки. Королівська диктатура. Встановлення режиму Й. Антонеску.</p> <p>Болгарія. Режим А. Стамболійського. Перевороти. Королівська диктатура. Борис III. Від Королівства сербів, хорватів і словенців до Югославії. Національна проблема.</p> <p>Практичне заняття. Особливості соціально-економічного розвитку країн Центральної та Східної Європи.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>— <i>показує на історичній карті</i> новоутворені держави після розпаду багатонаціональних імперій; території, за які виникали територіальні конфлікти; перебіг бойових дій на теренах колишньої Російської імперії, подій Угорської революції;</p> <p>— <i>характеризує</i> процес становлення тоталітарних і авторитарних режимів у СРСР та Східній Європі;</p> <p>— <i>порівнює</i> розвиток країн із демократичним і авторитарним режимами;</p> <p>— <i>описує</i> ключові події історії СРСР та країн Центральної та Східної Європи;</p> <p>— <i>дає оцінку діяльності</i> В. Леніна, Л. Троцького, Й. Сталіна, Т. Масарика, Е. Бенеша, А. Стамболійського, Ю. Пілсудського, М. Горті, королів Александра, Кароля II. Бориса III;</p> <p>— <i>тлумачить та застосовує</i> поняття і терміни: «воєнний комунізм», форсована індустріалізація, насильницька колективізація, репресії, режим «санації» (оздоровлення), авторитаризм, сепаратистський рух, федерація, конфедерація, королівська диктатура.</p>
Урок узагальнення і тематичного оцінювання. (1 година)		
Тема 5. Країни Азії та Латинської Америки. (5 годин)	<p>Японія. Провал процесів демократизації суспільства. Мілітаризація економіки, державних інституцій та суспільної свідомості населення. Зовнішня експансія.</p> <p>Китай. Національна</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>— <i>показує на історичній карті</i> країни Азії та Латинської Америки; перебіг основних подій Національної революції в Китаї, греко-турецької війни; територіальні зазіхання Японії;</p> <p>— <i>характеризує</i> особливості розвитку Японії, Китаю, Індії,</p>

	<p>революція. Чан Кайші. Початок протистояння між Комуністичною партією Китаю і Гомінданом.</p> <p>Розгортання антиколоніальної боротьби в Індії. Махатма Ганді. Ненасильницький рух опору.</p> <p>Розпад Османської імперії. Турецька республіка за правління К. Ататюрка. Арабські держави. Витоки Палестинської проблеми. Національна революція в Персії. Встановлення династії Пехлеві.</p> <p>Латинська Америка. Особливості економічних і політичних процесів у регіоні. Протиборство демократичних сил і диктаторських режимів.</p> <p>Практичне заняття. Національні лідери країн Азії, Латинської Америки (на вибір учителя).</p>	<p>Туреччини, Персії, провідних країн Латинської Америки; — <i>пояснює</i> витоки Палестинської проблеми; — <i>порівнює</i> методи боротьби за національний та соціальний прогрес народів Індії та Китаю; — <i>характеризує</i> роль визначних політичних діячів М. Ганді, Чан Кайші, К. Ататюрка, Реза шаха Пехлеві, Ж. Варгаса, Л. Карденаса; — <i>тлумачить та застосовує</i> поняття і терміни: мілітаризація, латифундизм, Палестинська проблема, етатизм, ненасильницький опір, хунта.</p>
<p>Тема 6. Міжнародні відносини 1930—х рр. Назрівання Другої світової війни. (3 години)</p>	<p>Зовнішньополітичні пріоритети провідних країн світу. Спроби створення системи колективної безпеки країнами Заходу. Активізація антивоєнних рухів.</p> <p>Процес утворення вогнищ війни на Далекому Сході, Африці та Європі. Формування блоку агресивних держав осі Рим—Берлін—Токіо. Витоки, прояви та наслідки політики «умиротворення».</p> <p>Причини радянсько-німецького зближення (весна 1939 р.), провалу англо-франко-радянських переговорів у Москві (літо</p>	<p>Учень/учениця: — <i>показує на історичній карті</i> процес утворення вогнищ війни на Далекому Сході, в Африці та Європі; лінію поділу Європи між Німеччиною та СРСР згідно з пактом Молотова—Ріббентропа; — <i>описує</i> зовнішньополітичні пріоритети провідних країн світу; — <i>визначає</i> витоки, прояви та наслідки політики «умиротворення»; — <i>характеризує</i> спроби створення системи колективної безпеки країнами Заходу; процес радянсько-німецького зближення та причини підписання пакту Молотова—Ріббентропа;</p>

	1939 р.) та радянсько-німецького пакту про ненапад (пакт Молотова—Ріббентропа) і таємних протоколів до нього (23 серпня 1939 р.).	— <i>тлумачить та застосовує поняття і терміни</i> : політика «умиротворення», аншлюс, Судетська проблема, демілітаризована зона, Мюнхенська угода, таємні протоколи, вісь Рим—Берлін—Токіо.
Тема 7. Розвиток культури у перші десятиліття ХХ ст. (2 години)	Найважливіші досягнення науки і техніки, їх вплив на повсякденне життя людей. Фемінізм. Основні ідеї й течії у розвитку культури. Поява масової культури. Нові напрямки в мистецтві та літературі, виникнення та розвиток кінематографа. Спорт, олімпійський рух.	Учень/учениця: — <i>характеризує</i> найважливіші досягнення науки і техніки, їх вплив на повсякденне життя людей; — <i>визначає</i> основні ідеї й течії у розвитку культури; нові напрямки в мистецтві та літературі; — <i>пояснює</i> причини виникнення масової культури; — <i>тлумачить та застосовує поняття і терміни</i> : модернізм, авангардизм, «втрачене покоління», масова культура, кінематограф, джаз, мюзикл, олімпійський рух, Нобелівська премія.
Урок узагальнення і тематичного оцінювання. (1 година)		

11 клас

(35 годин)

Розподіл годин за навчальними темами	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
Вступ. (1 година)	Основні тенденції соціально-економічних та політичних перетворень у другій половині ХХ — на початку ХХІ ст. Світові інтеграційні та глобалізаційні процеси.	Учень/учениця: — <i>показує на історичній карті</i> території провідних країн світу; — <i>зазначає</i> основні тенденції розвитку людства в другій половині ХХ — на початку ХХІ ст.; — <i>характеризує</i> світові інтеграційні та глобалізаційні процеси.
Тема 1. Друга	Причини, характер, періодизація Другої світової війни. Воєнні дії на	Учень/учениця: — <i>показує на історичній</i>

<p>світова війна. Світ після Другої світової війни. (7 годин)</p>	<p>першому етапі війни (1939 — червень 1941 р.). Загарбання нацистською Німеччиною Європи. «Битва за Англію». «Битва за Атлантику».</p> <p>Напад Німеччини на СРСР. Перебіг подій на радянсько-німецькому фронті у 1941—1942 рр. Бойові дії в Північній Африці. Вступ у війну США. Перл-Харбор. Бойові дії на Тихому океані. Створення антигітлерівської коаліції. Корінний перелом у війні: Сталінградська битва, битва під Ель-Аламейном, бій біля атолу Мідуей.</p> <p>Особливості окупаційного режиму та Руху Опору на окупованих територіях. Голокост.</p> <p>Поразка німецьких військ на Орловсько-Курській дузі, «битва за Дніпро» — завершення корінного перелому на радянсько-німецькому фронті. Поразка німецьких та італійських військ у Тунісі. Висадка англо-американських військ в Італії. Перебіг бойових дій у Тихому океані.</p> <p>Практичне заняття. Зміна ролі чоловіка і жінки в повсякденному житті в умовах війни.</p> <p>Вигнання німецьких військ та їх союзників із території СРСР, перенесення воєнних дій у Центральну та Східну Європу. Відкриття Другого фронту. Завершальний період війни в Європі та Азії.</p> <p>Зміни у світі внаслідок Другої світової війни. Політичні, економічні та соціальні наслідки Другої світової війни для народів світу. Мирні договори з колишніми союзниками Німеччини. Сан-Франциська конференція.</p>	<p><i>карті</i> основні театри воєнних дій, місця основних битв, умови повоєнних мирних договорів;</p> <p>— <i>визначає</i> причини, характер, періодизацію, корінний перелом, наслідки Другої світової війни;</p> <p>— <i>характеризує</i> особливості окупаційного режиму та Руху Опору на окупованих територіях;</p> <p>— <i>азначає</i> зміни ролі чоловіка і жінки в повсякденному житті в умовах війни;</p> <p>— <i>дає оцінку</i> пакту Молотова—Ріббентропа, відкриттю Другого фронту в Європі, Голокосту, атомного бомбардування Хіросіми і Нагасакі, рішенню Нюрнберзького та Токійського процесів над воєнними злочинцями, створенню ООН;</p> <p>— <i>дає характеристику</i> діяльності визначних військових діячів: У. Черчилля, Г. Жукова, Д. Ейзенхауера;</p> <p>— <i>тлумачить та застосовує</i> поняття і терміни: Друга світова війна, «новий порядок», Рух Опору, Голокост, Антигітлерівська коаліція, Другий фронт, «Велика трійка», колабораціонізм, корінний перелом, ООН, Нюрнберзький процес, Токійський процес.</p>
--	---	---

	Створення ООН. Нюрнберзький та Токійський процеси над військовими злочинцями.	
Урок узагальнення і тематичного оцінювання. (1 година)		
Тема 2. США та Канада. Країни Західної Європи. (8 годин)	<p>Основні тенденції розвитку країн Заходу у другій половині ХХ — на початку ХХІ ст. Добробут для всіх. Консервативна революція. Становлення постіндустріального суспільства. Інтеграційні процеси. Європейський Союз.</p> <p>Утвердження США як провідної країни повоєнного біполярного світу. Президентство Г. Трумена та Д. Ейзенхауера. Масовий демократичний та антивоєнний рух. Мартін Лютер Кінг. Внутрішня та зовнішня політика адміністрацій Дж. Кеннеді, Л. Джонсона, Р. Ніксона. «Уотергейтський скандал».</p> <p>США наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст. Рейганоміка. «Нова економічна філософія» Б. Клінтона. Внутрішньо- та зовнішньополітичні пріоритети американських президентів початку ХХІ ст.</p> <p>Канада. Внутрішньо- і зовнішньополітичний курс урядів. Утвердження незалежності. Конституційна реформа 1982 р. Проблема Квебеку.</p> <p>Німеччина. Створення ФРН і НДР. Німецьке «економічне диво». Об'єднання Німеччини. Роль Німеччини на сучасному етапі.</p> <p>Велика Британія. «Хвора людина Європи». Внутрішня і зовнішня політика лейбористських та консервативних урядів. Тетчеризм. Країна на сучасному етапі.</p> <p>Франція. Соціально-економічний та політичний розвиток Четвертої</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>— <i>показує на історичній карті</i> провідні країни Заходу, визначає етапи розширення Європейського Союзу;</p> <p>— <i>характеризує</i> основні тенденції розвитку країн Заходу у другій половині ХХ — на початку ХХІ ст.; сутність німецького та італійського «економічного дива», рейганоміки та тетчеризму; процес становлення незалежності Канади та об'єднання Німеччини;</p> <p>— <i>пояснює</i> причини утвердження США як провідної країни повоєнного світу;</p> <p>— <i>аналізує та порівнює</i> внутрішню і зовнішню політику американських адміністрацій; політику консерваторів і лейбористів в Англії; Четверту і П'яту республіки у Франції;</p> <p>— <i>дає оцінку</i> інтеграційним процесам у Європі та Північній Америці;</p> <p>— <i>дає характеристику</i> діяльності політичних діячів: Р. Рейгана, М. Тетчер, Б. Обама, К. Аденауера, Ж. Ширака, Г. Коля;</p> <p>— <i>тлумачить та застосовує</i> поняття і терміни: маккартизм, доктрина Трумена, «нові рубежі», рейганоміка, неоконсерватизм, наддержавна, військово-промисловий комплекс, діаспора, демілітаризація, план Маршалла, «економічне диво»,</p>

	<p>Республіки. Становлення П'ятої Республіки. Ш. де Голль. Травневі події 1968 р. Франція наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст.</p> <p>Італія. Проголошення республіки. Італійське «економічне диво». Боротьба з мафією. Соціально-економічний і політичний розвиток країни наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст.</p> <p>Практичне заняття. Європейська інтеграція: здобутки і труднощі.</p>	<p>соціальне ринкове господарство, тетчеризм, консервативна революція, неолібералізм, мафія, радикалізм, Європейський Союз (ЄС), Маастрихтський договір, монетаризм, Берлінський мур.</p>
<p>Тема 3. СРСР у другій половині ХХ ст. та його розпад. Країни Центральної та Східної Європи. (5 годин)</p>	<p>Наслідки Другої світової війни. Відбудова економіки. Завершення епохи Сталіна. «Хрущовська відлига». Криза радянської моделі розвитку.</p> <p>«Перебудова» та розпад СРСР (1985—1991 рр.). Росія та нові незалежні держави.</p> <p>Становлення прорадянських режимів у Польщі, Угорщині, Болгарії, Румунії, Чехословаччині, Югославії. Утворення системи світового соціалізму. Кризові явища 60—80-х рр. ХХ ст.</p> <p>Практичне заняття. Угорська революція 1956 р., «Празька весна» 1968 р.</p> <p>Демократичні революції, особливості їх здійснення. Політичні, економічні та соціальні трансформації посткомуністичного суспільства. Роль країн Центральної та Східної Європи в сучасних міжнародних відносинах.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> — <i>показує на історичній карті СРСР та нові незалежні держави, що виникли після його розпаду; країни Центральної та Східної Європи, у яких після Другої світової війни були встановлені комуністичні режими; країни, які зазнали прямої збройної агресії СРСР;</i> — <i>характеризує</i> розвиток СРСР, країн Центральної і Східної Європи у другій половині ХХ ст.; — <i>визначає</i> причини розпаду СРСР і падіння комуністичних режимів у Східній Європі; — <i>описує</i> процес становлення прорадянських режимів у країнах регіону; — <i>аналізує</i> внутрішньополітичну ситуацію та зовнішньополітичні пріоритети нових незалежних держав, сучасні напрямки їх політичного та економічного співробітництва; — <i>дає характеристику</i> діяльності політичних діячів: М. Хрущова, Л. Брежньєва, М. Горбачова, Б. Єльцина, В. Путіна, Л. Валенсі, В. Гавела, Н. Чаушеску, Й. БрозТіто. — <i>тлумачить та застосовує,</i>

		<p><i>поняття і терміни:</i> «відлига», волонтаризм, «застій», «перебудова», гласність, путч, Біловезька угода, Союз Незалежних Держав (СНД), соціалістичний табір, Рада Економічної Взаємодопомоги (РЕВ), Варшавський договір, самоврядування, «оксамитова революція», Солідарність, «шокова терапія», приватизація</p>
--	--	--

Урок узагальнення і тематичного оцінювання

(1 година)

<p>Тема 4. Розвиток провідних країн Азії, Африки та Латинської Америки. (6 годин)</p>	<p>Розпад світової колоніальної системи. Етапи деколонізації. Шляхи розвитку незалежних держав. Нові індустріальні країни.</p> <p>Японія. Повоєнне реформування країни. Японське «економічне диво». Внутрішня та зовнішня політика.</p> <p>Китай. Завершення громадянської війни. Проголошення КНР. Соціально-економічні експерименти китайських комуністів. Культ особи Мао Цзедуна. Реформування економіки Китаю наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст.</p> <p>Південна Азія. Перемога народів Індії в боротьбі за незалежність. Розвиток Індії у другій половині ХХ — на початку ХХІ ст.</p> <p>Країни Близького та Середнього Сходу, Африки. Утворення держави Ізраїль. Близькосхідна проблема та шляхи її врегулювання. Ісламська революція в Ірані. «Арабська весна». Здобуття незалежності народами Африки. Крах апартеїду на Півдні Африки. Африка на сучасному етапі розвитку.</p> <p>Латинська Америка. Особливості соціально-економічного та</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>— <i>показує на історичній карті</i> нові незалежні держави у Азії та Африці; етапи деколонізації; регіони, у яких відбувалися чи тривають регіональні збройні конфлікти;</p> <p>— <i>характеризує</i> процес здобуття незалежності народами Азії та Африки; японське «економічне диво»; соціально-економічні експерименти китайських комуністів; курс Дж. Неру та І. Ганді у внутрішній та зовнішній політиці; особливості соціально-економічного та політичного розвитку країн Латинської Америки в повоєнний час;</p> <p>— <i>пояснює</i> суть японського «економічного дива»; культу особи Мао Цзедуна; причини виникнення близькосхідної проблеми та шляхи її врегулювання;</p> <p>— <i>дає характеристику діяльності політичних діячів:</i> Ден Сяопіна, Н. Мандели, Аятоли Хомейні, Ф. Кастро, А. Піночета;</p> <p>— <i>тлумачить та застосовує поняття і терміни:</i> японське економічне диво, «великий стрибок», «культурна революція», «Рух</p>
--	---	--

	політичного розвитку країн регіону в повоєнний час. Революції і диктаторські режими.	неприєднання», деколонізація, модернізація, апартеїд, шлях «соціалістичної орієнтації», хунта, фундаменталізм, сіонізм.
Тема 5. Міжнародні відносини у другій половині ХХ — на початку ХХІ ст. (3 години)	<p>Виникнення, розгортання, основні етапи «холодної війни». Міжнародні кризи і конфлікти в 40—80-х рр. ХХ ст.</p> <p>Світ наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст. Спроба Росії зламати систему міжнародних відносин, що склалася після «холодної війни». Міжнародний тероризм.</p> <p>Практична робота. Україна в системі міжнародних відносин кінця ХХ — початку ХХІ ст.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>— <i>показує на історичній карті</i> місця міжнародних військових конфліктів, які відбувалися у 40—80-х рр. ХХ ст.;</p> <p>— <i>визначає</i> причини виникнення, перебіг та наслідки «холодної війни»; основні глобальні процеси та проблеми сучасності, причини їх появи;</p> <p>— <i>характеризує</i> рух за мир та безпеку, спроби обмежити «гонку озброєнь», внесок України в поліпшення загальної атмосфери безпеки;</p> <p>— <i>пояснює</i> суть нового політичного мислення, причини переходу від конфронтації до співробітництва;</p> <p>— <i>тлумачить та застосовує поняття і терміни:</i> «холодна війна», НАТО, Берлінська криза, Карибська криза, розрядка, нове політичне мислення, міжнародний тероризм, Гельсінська угода, глобальні процеси та проблеми, екологічна криза, демографічна криза, ЮНЕСКО.</p>
Тема 6. Розвиток культури (1945 р. — початок ХХІ ст.). (2 години)	<p>Основні напрямки науково-технічної революції в другій половині ХХ ст. та їх вплив на життя пересічного громадянина. Наукові відкриття, поява нових галузей науки, високих технологій, інтеграція науки і виробництва. Зміни в соціальній структурі суспільства, якості життя людей провідних країн світу та країн, що розвиваються. Становлення</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>— <i>характеризує</i> основні напрямки НТР у другій половині ХХ ст. та їх вплив на життя пересічного громадянина;</p> <p>— <i>описує</i> наукові відкриття, нові галузі науки, високі технології, інтеграцію науки і виробництва;</p> <p>— <i>аналізує</i> зміни в соціальній</p>

	<p>постіндустріального (інформаційного) суспільства.</p> <p>Основні тенденції і течії розвитку літератури, образотворчого мистецтва, архітектури, музики, театру, кіно й спорту</p>	<p>структурі суспільства, якості життя людей провідних країн світу та країн, що розвиваються; — <i>пояснює</i> причини становлення постіндустріального (інформаційного) суспільства; — <i>характеризує</i> основні тенденції і течії світової літератури, образотворчого мистецтва, архітектури, музики, театру, кіно й спорту; — <i>тлумачить та застосовує</i> поняття і терміни: науково-технічна революція (НТР), постіндустріальне суспільство, інформаційне суспільство, соціалістичний реалізм, неореалізм, «поп-арт», функціоналізм, постмодернізм.</p>
<p>Урок узагальнення і тематичного оцінювання (1 година)</p>		